

Eva DECROIX
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 24. června 2025
č. j. MSP-603/2024-ODKA-SPZ/4
Počet listů: 4
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Věc: obv. V. H. a obv. J. G. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- spis Obvodního soudu pro Prahu 1, sp. zn. 67 T 72/2020

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obviněného V. H. a obviněného J. G.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023, sp. zn. 5 To 304/2022.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 67 T 72/2020, byli pod bodem IV. obvinění J. B., V. H., J. G. jako spolupracující obviněný, M. K. a M. P. uznáni vinnými ze spáchání pokračujícího zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, 2, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, obviněný J. K. ze spáchání pokračujícího přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 trestního zákoníku a obviněný L. Z. ze spáchání pokračujícího zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.
2. Obviněný V. H. (dále jen „obviněný H.“) byl citovaným rozsudkem odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 2 let a 10 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce trvání 4 let a 6 měsíců, a trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu

výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu obchodní korporace na dobu 3 let. Obviněný J. G. (dále jen „obviněný G.“) byl odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 2 let a 8 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce trvání 4 let.

- 3 Proti výše uvedenému rozsudku podali obvinění J. B., M. K., M. P. a L. Z. odvolání. Obviněný H. a obviněný G. při hlavním líčení prohlásili svou vinu a z jejich strany rozsudek nebyl napaden oprávněným prostředkem. Obviněný J. K. proti rozsudku rovněž odvolání nepodal.

Napadené rozhodnutí

- 4 Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023, sp. zn. 5 To 304/2022 byl k odvolání obviněných J. B., M. K., M. P. a L. Z. (dále jen „obvinění“) mj. zrušen ve vztahu k těmto obviněným v celém rozsahu pod bodem IV. rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 67 T 72/2020, kterým byli obvinění J. B., V. H., J. G. jako spolupracující obviněný, M. K. a M. P. uznáni vinnými ze spáchání pokračujícího zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, 2, odst. 3 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, obviněný J. K. ze spáchání pokračujícího přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 trestního zákoníku a obviněný L. Z. ze spáchání pokračujícího zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Soud věc vrátil nalézacímu soudu k novému projednání. Toto své rozhodnutí odvolací soud zdůvodnil tak, že mj. nebylo prokázáno naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty spočívajícího ve spáchání trestného činu členy organizované skupiny působící ve více státech. Ve vztahu k obviněnému H. a obviněnému G. odvolací soud napadený rozsudek nezrušil, neboť shledal, že důvod, pro který rozhodl ve prospěch ostatních obviněných, oběma obviněným neprospívá a nebylo tak možno užít § 261 trestního řádu (*beneficium cohaesionis*). Neaplikovatelnost § 261 trestního řádu odvolací soud spatřoval ve skutečnosti, že obviněný H. a obviněný G. při hlavním líčení prohlásili vinu, přičemž právě nalézacím soudem přijaté prohlášení viny, nikoli následně provedené dokazování bylo podkladem pro jejich pravomocné odsouzení (viz bod 53. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023, sp. zn. 5 To 304/2022).

Postup po vydání napadeného rozhodnutí

- 5 Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20. 7. 2023, sp. zn. 67 T 72/2020 byli obvinění J. B., M. K., M. P. a L. Z. uznáni vinnými ze spáchání pokračujícího zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, 2, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku. Obviněný J. B. byl odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 2 let a 6 měsíců s podmíněným odkladem výkonu na zkušební dobu v délce trvání 5 let a peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb s výší jedné denní sazby 1 000 Kč, obviněný M. K. k trestu odnětí svobody ve výměře 2 let s podmíněným odkladem výkonu na zkušební dobu v délce trvání 4 let, obviněný M. P. k trestu odnětí svobody ve výměře 2 let a 6 měsíců s podmíněným odkladem výkonu na zkušební dobu v délce trvání 5 let a peněžitému trestu ve výměře 150 denních sazeb s výší jedné denní sazby 2 000 Kč a obviněný L. Z. k souhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 2 let s podmíněným odkladem výkonu na zkušební dobu v délce trvání 4 let. Uvedený rozsudek byl následně potvrzen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2023, sp. zn. 5 To 257/2023.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 6 Podle § 206c odst. 1 trestního řádu, pokud nedošlo k sjednání dohody o vině a trestu, může obžalovaný prohlásit, že je vinný spácháním skutku anebo některého ze skutků uvedených v obžalobě a že souhlasí s právní kvalifikací takového skutku uvedenou v obžalobě.
- 7 Z § 206c odst. 2 trestního řádu vyplývá, že pokud obžalovaný učiní prohlášení podle odstavce 1, soud v rozsahu prohlášení postupuje přiměřeně podle § 314q odst. 3.
- 8 Ustanovení § 206c odst. 7 trestního řádu dále uvádí, že skutečnosti uvedené v prohlášení viny nelze napadat opravným prostředkem.
- 9 Podle § 261 trestního řádu, prospívá-li důvod, z něhož rozhodl odvolací soud ve prospěch některého obžalovaného, také dalšímu spoluobžalovanému nebo zúčastněné osobě, rozhodne odvolací soud vždy též v jejich prospěch. Stejně rozhodne ve prospěch obžalovaného, kterému prospívá důvod, z něhož rozhodl ve prospěch zúčastněné osoby.
- 10 Podle § 314q odst. 3 trestního řádu, po přednesení návrhu na schválení dohody o vině a trestu vyzve předseda senátu obviněného, aby se k návrhu vyjádřil, a dotáže se jej, zda rozumí sjednané dohodě o vině a trestu, zejména zda je mu zřejmé, co tvoří podstatu skutku, který se mu klade za vinu, jaká je jeho právní kvalifikace a jaké trestní sazby zákon stanoví za trestný čin, který je v tomto skutku spatřován, prohlášení o tom, že spáchal skutek, pro který je stíhán, učinil dobrovolně a bez nátlaku a byl poučen o svých právech na obhajobu, jsou mu známy všechny důsledky sjednání dohody o vině a trestu, zejména že se vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým by soud dohodu o vině a trestu schválil, s výjimkou důvodu uvedeného v § 245 odst. 1 větě druhé.

Posouzení předmětné věci

- 11 Z výše uvedeného je zřejmé, že odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 6. 3. 2023, sp. zn. 5 To 304/2022 nepřistoupil k aplikaci zásady *beneficia cohaesionis* vůči obviněnému H. a obviněnému G. z důvodu jejich prohlášení viny při hlavním líčení. S tímto postupem soudu se nelze ztotožnit, neboť jím byl porušen princip zakotvený v § 261 trestního řádu, který cílí právě na situace, v níž se v době rozhodování odvolacího soudu nacházeli i obvinění H. a G.
- 12 V první řadě je nutno uvést, že v žádném z ustanovení trestního řádu nelze nalézt oporu pro závěr o neaplikovatelnosti zásady *beneficia cohaesionis* vůči obžalovanému, který při hlavním líčení prohlásil svou vinu. Zákon v tomto ohledu nestanovuje jakákoli výslovná omezení a prostým jazykovým výkladem tak není možno dovodit, že přijaté prohlášení viny části obžalovaných současně zapovídá budoucí uplatnění § 261 trestního řádu v jejich prospěch.
- 13 Z dikce § 206c odst. 1 trestního řádu lze přitom dovozovat, že obžalovaný prohlašuje vinu ke spáchanému skutku, nikoli současně přímo ke zvolené právní kvalifikaci, s níž pouze vyjadřuje souhlas. Otázka odpovídající právní kvalifikace je přitom otázkou právní, jejíž vyřešení spočívá na bedrech soudu a státního zástupce, nikoli obžalovaného, po němž ani nelze rozumně požadovat odborné znalosti takového rozsahu, který by mu umožnil správně subsumovat jednání kladené mu za vinu pod konkrétní skutkovou podstatu. V tomto smyslu se k otázce prohlášení viny vyjádřil též Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 5. 1. 2022, sp. zn. 7 Tz 92/2021: „samotná věta druhá § 206c odst. 7 tr. řádu neuvádí, že opravné prostředky nejsou přípustné proti samotnému rozhodnutí soudu, které po prohlášení viny následuje, ale jen proti

skutečností uvedeným v prohlášení viny. V tomto smyslu proto vyluka přezkumu v rámci opravných prostředků míří primárně na otázky skutkové.“

- 14 Pro aplikaci zásady *beneficia cohaesionis* dále platí, že důvodem pro ni „*může být pouze takový důvod, který osobám v tomto ustanovení uvedeným prospíval již v době, kdy ohledně těchto osob (více obžalovaných, resp. obžalovaného a zúčastněné osoby) bylo vedeno trestní stíhání a soud prvního stupně k tomuto důvodu ve svém rozhodnutí nepřihlédl, případně tento důvod nastal alespoň během doby, než rozhodnutí soudu prvního stupně nabylo ohledně osoby, která odvolání nepodala, právní moci*“ (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2002, sp. zn. 4 Tz 65/2002).
- 15 V předmětné věci bylo Městským soudem v Praze jako soudem odvolacím shledáno, že nalézací soud se dostatečně nevypořádal s námitkami obviněných stran neprokázaného znaku kvalifikované skutkové podstaty spočívajícího ve spáchání trestného činu členy organizované skupiny působící ve více státech (§ 348 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku). V novém rozhodnutí ze dne 20. 7. 2023 již nalézací soud s tímto znkem kvalifikované skutkové podstaty neoperuje a jednání obviněných překvalifikoval na pokračující zločin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, 2, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku. Znak uvedený v § 348 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku byl soudem s ohledem na jeho neprokázání z právní kvalifikace vypuštěn.
- 16 Je zjevné, že důvod, pro který byl původní rozsudek nalézacího soudu odvolacím soudem zrušen, tj. nenaplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty, byl dán již od počátku trestního stíhání a nenastal až poté, co rozsudek nabyl právní moci vůči obviněným H. a G. Fakt, že nenaplnění uvedeného znaku bylo shledáno až soudem odvolacím, nikoli již soudem nalézacím, na tomto nemůže ničeho změnit, neboť skutečnost, že daný znak nebyl naplněn, byla dána již od počátku trestního stíhání, pouze byla nalézacím soudem vyhodnocena odlišně, tj. tak, že znak naplněn byl. Tento právní názor nalézacího soudu byl odvolacím soudem posléze shledán jako chybný a nalézací soud toto v novém rozhodnutí reflektoval, kdy modifikoval právní kvalifikaci právě o vynechání zmiňovaného znaku kvalifikované skutkové podstaty.
- 17 Je pravdou, že obvinění H. a G. prohlásili vinu ke skutku v jeho „původní“ podobě, tedy i ke znaku kvalifikované skutkové podstaty uvedenému v § 348 odst. 3 písm. a) trestního řádu. Je však úkolem soudu, aby *ex officio* ověřil, zda nejsou dány důvodné pochybnosti o pravdivosti takového prohlášení a zda je v souladu se zjištěným skutkovým stavem (srov. § 206c odst. 5 trestního řádu). Jak vyplývá z následného rozhodnutí odvolacího soudu i nového rozhodnutí soudu nalézacího, podmínka souladu se zjištěným skutkovým stavem nebyla naplněna, neboť znak kvalifikované skutkové podstaty v podobě spáchání činu jako člen organizované skupiny působící ve více státech (obsažený i ve skutkové větě) nebyl reálně dán, ačkoli k němu obviněným H. a G. byla prohlášena vina. Za popsané situace tak nalézací soud nemohl prohlášení viny učiněné odsouzenými přijmout, což měl při přezkumu rozhodnutí nalézacího soudu zohlednit odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 6. 3. 2023, avšak neučinil tak.
- 18 V tomto směru je namístě připomenout, že využitelnost institutu prohlášení viny má své pevné limity zejména ve vztahu k zásadě materiální pravdy a principu *in dubio pro reo*. Institut prohlášení viny slouží mj. k dosažení naplnění zásady rychlosti trestního řízení. Tato zásada však nikdy nemůže převládnout nad zásadou materiální pravdy vyjádřenou v § 2 odst. 5 trestního řádu. Obecné soudy tak nesmí ani v případě, že obžalovaný prohlásí svoji vinu podle § 206c odst. 1 trestního řádu rezignovat na povinnost objasnit skutkový stav věci tak, aby

o něm nebyly důvodné pochybnosti (srov. nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 7. 2024, sp. zn. III. ÚS 2138/23).

- 19 Poukázat je dále nutno i na disproporci v uložených trestech, která vznikla v důsledku rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023 a následného nového rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20. 7. 2023. V důsledku chybného neuplatnění zásady *beneficia cohaesionis* odvolacím soudem vznikla po novém rozsudku nalézacího soudu situace, kdy obvinění H. a G. byli postiženi stále podle trestní sazby stanovené zákonem na zločin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, 2, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku (trest odnětí svobody ve výměře 3-10 let), zatímco ostatní obvinění byli potrestáni již podle trestní sazby pojící se se zločinem padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, 2, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku (trest odnětí svobody ve výměře 1-6 let).
- 20 Obviněným H. a G. tak v důsledku neuplatnění *beneficia cohaesionis* byly uloženy přísnější tresty než ostatním obviněným, ačkoli na rozdíl od nich oba při hlavním líčení prohlásili vinu a obviněný G. byl dokonce označen za spolupracujícího obviněného ve smyslu § 178a trestního řádu. Nerovné postavení obžalovaného, který v rámci soudního řízení prohlásil vinu podle § 206a odst. 1 trestního řádu oproti tomu, který prohlášení viny neučinil, je přitom i dle právního názoru Nejvyššího soudu zásadním argumentem ve prospěch přípustnosti stížnosti pro porušení zákona (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2022, sp. zn. 7 Tz 92/2021).
- 21 Lze proto uzavřít, že nelze akceptovat situaci, kdy obvinění H. a G. učiní prohlášení viny, čímž zjednoduší a urychlí průběh řízení před soudem a aktivně se účastní na konečném objasnění trestné činnosti, na níž se podíleli, přesto jsou však bez dalšího postiženi přísnějšími tresty než obvinění, kteří toto prohlášení neučinili a v důsledku svého pozitivního přístupu jsou ve výsledku znevýhodněni.
- 22 V dané věci nepřipadá do úvahy podání dovolání, kdy oba obvinění v době rozhodování odvolacího soudu stáli mimo odvolací řízení a nebyli do něho vtaženi ani prostřednictvím uplatnění zásady *beneficia cohaesionis*, k němuž se odvolací soud nesprávně nepřiklonil. Jediným možným zákonem předpokládaným prostředkem nápravy je tak za současné situace mimořádný opravný prostředek v podobě stížnosti pro porušení zákona.
- 23 Předmětná věc vykazuje rovněž významný judikatorní potenciál týkající se aplikace zásady *beneficia cohaesionis* ve vztahu k přijatému prohlášení viny. Výrok Nejvyššího soudu by pak měl předejít dalším obdobným pochybením ze strany odvolacích soudů do budoucna.

K formulaci petitu

- 24 Posledním v řadě jdoucím rozhodnutím, kterým bylo rozhodnuto o obviněných H. a G., byl toliko první rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 67 T 72/2020.
- 25 Porušení zákona v neprospěch obviněných je však nutné spatřovat v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023, sp. zn. 5 To 304/2022, neboť v tomto rubrikovaném rozsudku absentuje výrok o uplatnění *beneficia cohaesionis* ve prospěch jmenovaných. Ve vztahu ke zbylým obviněným k porušení zákona nedošlo.

- ²⁶ Z povahy věci absentující výrok vztahující se k obviněným H. a G. je výrokem ve smyslu ustanovení 269 odst. 2 věty druhé trestního řádu oddělitelným od ostatních. Byť tedy porušení zákona v neprospěch obviněných nastalo právě opomenutím rozhodnout v souladu se zásadou *beneficia cohaesionis* ve prospěch jmenovaných, není možné chybějící oddělitelný výrok rušit.
- ²⁷ S ohledem na uvedené je nutné nahradit dopady chybějícího výroku tak, že bude zrušena část výroku, který do práv jmenovaných zasáhl, tedy část výrok pod bodem IV. rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 67 T 72/2020, vztahující se k obviněnému H. a obviněnému G., jakož i výrok o trestu a další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad.
- ²⁸ Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- ²⁹ S ohledem na výše uvedené si proto dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:
- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023, sp. zn. 5 To 304/2022, byl v § 261 trestního řádu porušen zákon v neprospěch obviněných V. H. a J. G.
 - 2) Podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil ve vztahu k obviněnému V. H., a obviněnému J. G., výrok IV. rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 67 T 72/2020, a výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, a věc přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 1 k novému projednání.